

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 297/2014-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. mája 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Jána Lubyho predbežne prerokoval sťažnosť X., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. AŽALTOVIČ & PARTNERS s. r. o., Potočná 650/135B, Trenčín – Opatová, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Dušana Ažaltoviča, vo veci namietaného porušenia čl. 52 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho základných práv podľa čl. 23 ods. 1 a 5, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sža 26/2012 z 22. januára 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť X. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. marca 2013 doručená sťažnosť X. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou

JUDr. AŽALTOVIČ & PARTNERS s. r. o., Potočná 650/135B, Trenčín – Opatová, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Dušana Ažaltoviča, ktorou namieta porušenie čl. 52 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojich základných práv podľa čl. 23 ods. 1 a 5, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Sža 26/2012 z 22. januára 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že napadnutým rozsudkom najvyšší súd potvrdil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Scud 3/2012-33 z 12. septembra 2012, ktorým krajský súd zamietol žalobu sťažovateľa proti rozhodnutiu Riaditeľstva cudzineckej polície Banská Bystrica z 21. mája 2012, č. PPZ-HCP-BB-SK-62-002/2012, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Trenčín č. PPZ-HCP-BB8-AV-19-014/2012 zo 16. marca 2012 o administratívnom vyhostení sťažovateľa na územie Čínskej ľudovej republiky.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol: *„... žalobca ohrozil verejný poriadok a to tým, že v súvislosti so žiadosťou o trvalý pobyt na neobmedzený čas, ako aj po vyhovení jeho žiadosti, uvádzal nepravdivé a zavádzajúce údaje, keď tvrdil, že uzavrel riadne manželstvo s občianskou Slovenskej republiky... u žalobcu sa jednalo o opakované porušovanie záujmu chráneného zákonom týkajúceho sa riadneho výkonu verejnej správy, keď v konaniach v súvislosti so žiadosťou o udelenie ďalšieho povolenia na trvalý pobyt uvádzal nepravdivé údaje ohľadom manželstva s N. B.“*

Sťažovateľ s týmto právnym názorom nesúhlasí a tvrdí, že podľa § 83 ods. 5 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 30. apríla 2013 (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“) možno administratívne vyhostiť štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má trvalý pobyt na neobmedzený čas, len ak vážne ohrozuje bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok.

Sťažovateľ namieta, že ak by zákonodarca mal v úmysle priznať označenej právnej norme uvedené účinky, t. j. nemožnosť dovolať sa špeciálneho režimu z dôvodu priznania osobitného postavenia nepoctivým spôsobom, uviedol by to v § 83 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov výslovnou formuláciou, že uvedené neplatí, ak sa preukáže, že bol cudzincovi udelený trvalý pobyt na neobmedzený čas na základe nepravdivých údajov, resp. uzavretím účelového manželstva. Nadväzujúc na to sťažovateľ namieta, že právny názor najvyššieho súdu nemá oporu v zákone o pobyte cudzincov, preto je napadnutý rozsudok podľa jeho názoru arbitrárny, nie je dostatočne odôvodnený a mali ním byť porušené označené základné práva sťažovateľa podľa ústavy a práva podľa dohovoru.

Sťažovateľ poukazuje aj na to, že v konaní uviedol, že je otcom maloletého dieťaťa Z. narodeného v Slovenskej republike, ktorého matka S. má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, a jeho vyhostením by došlo k rozdeleniu rodiny. Sťažovateľ preukázal otcovstvo rodným listom dieťaťa, v ktorom je uvedený ako jeho otec, správny orgán však rodný list nepredložil prvostupňovému ani odvolaciemu súdu.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 1 Sža/26/2012 z 22. 1. 2013 porušil základné právo sťažovateľa X. na slobodu pohybu a pobytu podľa čl. 23 odst. 1, 5 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na rovnaké zaobchádzanie podľa čl. 52 odst. 2 Ústavy Slovenskej republiky, právo na súkromie a rodinný život podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sža/26/2012 z 22. 1. 2013 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi X. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia vo výške určenej Ústavným súdom SR, ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť na účet jej právneho zástupcu, do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 23 ods. 1 ústavy sloboda pohybu a pobytu sa zaručuje.

Podľa čl. 23 ods. 5 ústavy cudzinca možno vyhostiť iba v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať

ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Sťažovateľ namieta arbitrárnosť rozsudku najvyššieho súdu, poukazujúc

- na nesprávnu aplikáciu dôvodov vyhostenia podľa § 82 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov, ktoré sa na neho nevzťahujú, pretože mohol byť vyhostený len postupom a z dôvodu podľa § 83 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov, a na to, že

- jeho vyhostením by došlo k násilnému rozdeleniu rodiny, pretože je otcom maloletého dieťaťa, ktoré sa narodilo na území Slovenskej republiky a ktorého matka má tiež pobyt v Slovenskej republike; túto skutočnosť preukázal správny orgán predložením rodného listu dieťaťa, ktorý ho však nepredložil prvostupňovému ani odvolaciemu súdu.

Tieto námietky boli obsahom odvolania proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu, obsahom žaloby aj odvolania proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa. Najvyšší súd k námietkam sťažovateľa v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol:

„... z odôvodnenia rozsudku krajského súdu je zrejmé, že krajský súd ani neposudzoval konanie žalobcu ako vážne ohrozenie bezpečnosti štátu alebo verejného poriadku. Takto neposudzoval konanie žalobcu ani správny orgán...

Je nepochybné, že aj na konanie o administratívnom vyhostení sa vzťahujú princípy obsiahnuté v Listine základných práv a slobôd a Zmluve o ochrane základných práv a slobôd čomu zodpovedá aj rozhodovacia činnosť ústavného súdu. Legitímna požiadavka

na zachovaní súladu konania o administratívnom vyhostení s uvedenými princípmi však neoprávňuje k tomu, aby sa ustanovenia upravujúce postup v konaní o administratívnom vyhostení vo svojich dôsledkoch vykladali spôsobom, ktorý by fakticky znemožnil akýkoľvek efektívny postih. Interpretácia obmedzujúcich pravidiel postupu v správnom konaní o administratívnom vyhostení nemôže byť natoľko extenzívna, aby vo svojich dôsledkoch znemožnila účinný postih za protiprávne konanie.

Zásada, že nikto sa nemôže dovolávať vlastnej nepoctivosti (nemo turpitudinem suam allegans auditor) chráni poctivú stranu proti nepoctivému podľa najvyššieho súdu aj vo sfére verejného práva.

Najvyšší súd SR má za to, že pri zohľadnení postupu správnych orgánov a ich predchádzajúcej rozhodovacej činnosti, keď bolo nepochybné, že žalobcovi bolo udelené povolenie na trvalý pobyt na neobmedzený čas na základe zámerného uvádzania nepravdivých a zavádzajúcich údajov, čo samotný žalobca nepopiera, naopak sa k tomu doznal, nebolo možné sa následne dovolávať špeciálneho režimu v zmysle § 85 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov, ktorý skutočne chráni osobitnú kategóriu cudzincov, ktorým bolo udelené povolenie na trvalý pobyt na neobmedzený čas v podobe možnosti ich administratívneho vyhostenia len za splnenia podmienky, ak vážne ohrozujú bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok...

Ustanovenie § 85 zákona o pobyte cudzincov v súlade so smernicou 2003/109/ES umožňuje administratívne vyhostiť štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má priznané postavenie osoby s dlhodobým pobytom EÚ a určiť mu zákaz vstupu len v prípade, ak vážne ohrozuje bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok.

Bezpochyby cieľom tejto právnej úpravy bolo poskytnúť určité výhody v podobe ochrany cudzincov pred vyhostením z územia SR tým cudzincom, ktorí získali povolenie na trvalý pobyt na území SR nespochybniteľným spôsobom.

Inými slovami, cieľom takejto právnej úpravy nebolo chrániť cudzincov, ktorí získali povolenie k trvalému pobytu zavádzaním správneho orgánu, s cieľom získať všetky výhody s týmto pobytom spojené...

Kým pre aplikáciu § 82 ods. 2 písm. b/ postačuje ohrozenie bezpečnosti štátu, verejného poriadku alebo verejného zdravia, pre aplikáciu ust. § 83 ods. 5 zákona

pre cudzincov s trvalým pobytom na neobmedzený čas sa vyžaduje vážne ohrozenie bezpečnosti štátu alebo verejného poriadku“.

K definícii pojmu verejný poriadok najvyšší súd uviedol:

«Definíciu pojmu verejného poriadku obsahuje § 2 ods. 1 písm. j/ zákona o pobyte cudzincov, podľa ktorého na účely zákona č. 404/2011 Z. z. sa rozumie ohrozenie verejného poriadku, porušenie alebo ohrozenie záujmy chráneného zákonom týkajúceho sa základných ľudských práv a slobôd, ochrany maloletých a iných zraniteľných osôb, alebo opakované porušovanie záujmu chráneného zákonom týkajúceho sa riadneho výkonu verejnej správy, životného prostredia, verejného poriadku alebo občianskeho spolunažívania.

K pojmu verejný poriadok považuje najvyšší súd za dôležité uviesť, že spôsob a medze použitia opatrenia z dôvodu verejného poriadku upravuje smernica 2004/38/ES vo svojom čl. 27.

Z ods. 2 čl. 27 vyplýva, že takéto opatrenia musia byť vykonané v súlade so zásadou primeranosti a musia byť založené výlučne na osobnom správaní dotknutej osoby, ktoré musí predstavovať „skutočné, aktuálne a dostatočne závažné ohrozenie niektorého zo základných záujmov spoločnosti“ , pričom opatrenie nie je možné odôvodniť okolnosťami nesúvisiacimi s dotknutou osobou.

Najvyšší súd SR pritom dáva do pozornosti, že Súdny dvor EÚ sa pri výklade použitia výhrady verejného poriadku sa tiež obmedzil skôr na konštatovanie všeobecných princípov, pričom posúdenie veci ponechal v kompetencii vnútroštátnych súdov. Uviedol, že zatiaľ čo zásada voľného pohybu osôb by mala byť vykladaná extenzívne, u výhrady verejného poriadku je nutné použiť výklad reštriktívny. (Porovnaj bod 18 rozsudku zo dňa 04. 12. 1974 vo veci Van Duyn, 41/74, Recueil, s. 1337: bod 23 rozsudku zo dňa 19. 01. 1999 vo veci Calfa, 348/96, Recueil, s. 1-11)

Súdny dvor stanovil všeobecný test použitia výhrady verejného poriadku, ktorý predpokladá okrem spoločenského neporiadku, ktorý predstavuje všetky porušenia práva, existenciu skutočného, aktuálneho a dostatočne závažného ohrozenia niektorého zo základných záujmov spoločnosti. Nestačí teda len porušenie práva, ale musí existovať skutočná a dostatočne závažná hrozba, dotýkajúca sa základného záujmu spoločnosti.

Súdny dvor uznáva, že rôzne štáty môžu mať rôzne záujmy, ktorých sledovanie spadá pod pojem verejného poriadku a pojem verejného poriadku sa môže meniť v čase. (porovnaj, bod 18 rozsudku vo veci Van Duyn; bod 26 rozsudku zo dňa 28. 10. 1975 vo veci Rutili, 36/75, Recueil, s. 1219; bod 34 rozsudku vo veci Bouchereau); v kontexte Spoločenstva je nutné chápať pojem verejného poriadku tak, aby jeho pôsobnosť nemohla byť stanovená jednostranne členským štátom bez možnosti kontroly zo strany Spoločenstva.

Pri rešpektovaní požiadaviek stanovených smernicou 2004/38/ES a judikatúrou Súdneho dvora je možné zhrnúť, že verejný poriadok ako pomerne zložito konštruovaný neurčitý právny pojem zahŕňa vo všeobecnej rovine základné normy, ktoré sa považujú za nevyhnutné pre fungovanie demokratického štátu a spoločnosti. Popri normách právnych sa jedná o normy morálne, sociálne, politické, prípadne náboženské.»

Najvyšší súd dospel z uvedených východísk k tomuto záveru:

„V prípade žalobcu bolo preto namieste ako to aj správny orgán určil, posúdiť jeho správanie, ktorým úmyselne zavádzal správny orgán s cieľom dosiahnuť status cudzinca s trvalým pobytom na území SR na neobmedzený čas, čo sa mu aj podarilo, ako narušenie verejného poriadku.

Bolo potrebné prihliadnuť aj na to, že sa u žalobcu nejednalo o jednorazové nesplnenie čisto formálnej povinnosti uloženej zákonom o pobyte cudzincov, ale o opakované a cielene premyslené konanie, ktorým zavádzal správny orgán a dosiahol tak status cudzinca s trvalým pobytom bez časového obmedzenia, ktorého výhody chce následne využiť vo svoj prospech.

V intenciách vyššie zisteného skutkového stavu veci, keď bolo nepochybné, že žalobca získal povolenie na trvalý pobyt na neobmedzený čas takýmto nepoctivým spôsobom, bolo potrebné prisvedčiť správne mu orgánu, ktorý pri rozhodovaní o administratívnom vyhostení žalobcu neaplikoval ust. 83 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov, ale postupoval v zmysle § 82 ods. 1, kde sa pri dôvode uvedenom pod písm. b/ nevyžaduje vážne ohrozenie verejného poriadku, pričom osobné správanie žalobcu, popísané vyššie takého znaky jednoznačne vykazoval.

Odhliadnuť nebolo možné ani od skutočnosti, že žalobca uvádzal opakovane nepravdivé skutočnosti a uzavrel účelové manželstvo, a preto uvedené správanie žalobcu možno nepochybne vnímať ako skutočné ohrozenie záujmov spoločnosti.

Zo správania žalobcu tak je možné aj podľa názoru NS SR dôvodiť existenciu dôvodného nebezpečenstva, že by žalobca mohol narušiť verejný poriadok dokonca závažným spôsobom, lebo je zrejmé, že svojim konaním opakovane ignoruje právne predpisy a svojim konaním smeruje k ich obchádzaniu resp. zneužívaniu.

Konanie žalobcu tak v celom jeho kontexte možno hodnotiť ako konanie trvajúceho charakteru, ktoré má konsekvencie i do súčasnosti.“

Vo vzťahu k argumentácii sťažovateľa týkajúcej sa jeho práva na rešpektovanie jeho rodinného života najvyšší súd uviedol:

„Žalobcom napokon namietal, že je otcom dieťaťa Z. narodeného na Slovensku..., ktorého matkou je S., pričom matka aj dieťa majú pobyt na Slovensku na adrese... a práve vyhostenie otca dieťaťa už v čase rozhodovania súdu by bolo vážnym zásahom do inštitútu rodiny, keďže by došlo k násilnému rozdeleniu rodiny.

Podľa žalobcu táto skutočnosť vyplývala už v čase rozhodovania súdu z rodného listu dieťaťa, v ktorom je žalobca uvedený ako otec dieťaťa.

K uvedeným tvrdeniam považuje odvolací súd za dôležité zdôrazniť, že žalobca takýto rodný list dieťaťa nepredložil a z obsahu spisu vyplýva, že jediným dôkazom, ktorým disponoval aj krajský súd v čase svojho rozhodovania je rodný list Z. narodeného na Slovensku..., ktorého matkou je S., nar..., pričom otec dieťaťa nie je uvedený. Preto námietka žalobcu, že rozhodnutím o vyhostení žalobcu došlo k vážnemu zásahu do inštitútu rodiny, Najvyšší súd SR vyhodnotil ako nedôvodnú.“

Ústavný súd zohľadňoval pri posúdení sťažnosti špecifiká správneho súdnictva, v rámci ktorého súdy preskúmajajú „zákonnosť“ rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov [§ 244 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP)].

Z uvedeného vyplýva, že úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať „zákonnosť“ ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Treba teda vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy (IV. ÚS 428/09).

V prvom rade sťažovateľ namieta porušenie svojich práv v súvislosti s právnym posúdením podmienok administratívneho vyhostenia cudzinca, ktorému bol udelený trvalý pobyt na neobmedzený čas.

Podľa § 82 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov policajný útvar môže administratívne vyhostiť štátneho príslušníka tretej krajiny, ak

b) ohrozuje bezpečnosť štátu, verejný poriadok alebo verejné zdravie,

f) uzavrel účelové manželstvo,

k) uviedol v konaní podľa tohto zákona nepravdivé, neúplné alebo zavádzajúce údaje alebo predložil falošné alebo pozmenené doklady alebo doklad inej osoby.

Podľa § 83 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov policajný útvar môže administratívne vyhostiť štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má trvalý pobyt na neobmedzený čas, štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorému bol predĺžený tolerovaný pobyt podľa § 58 ods. 3, alebo štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorému bol udelený tolerovaný pobyt podľa § 59 ods. 6, len vtedy, ak vážne ohrozuje bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok.

Podľa názoru sťažovateľa sa dôvody administratívneho vyhostenia aplikované v jeho prípade podľa § 82 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov vzťahujú len na cudzincov, ktorí nemajú udelený trvalý pobyt na neobmedzený čas, a teda tieto dôvody (medzi nimi aj uzavretie účelového manželstva a úmyselné uvádzanie nepravdivých údajov v konaní) nespĺňajú znaky vážneho ohrozenia verejného poriadku alebo bezpečnosti štátu podľa § 83 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov.

Ústavný súd preskúmal na predbežnom prerokovaní napadnuté uznesenie najvyššieho súdu v rozsahu námietok sťažovateľa a dospel k záveru, že právny názor najvyššieho súdu vychádzajúci zo zásady, že špeciálneho režimu, a teda vyššej miery ochrany podľa § 83 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov sa môže dovoľávať len ten cudzinec, ktorý získal trvalý pobyt na neobmedzený čas nespochybniteľným spôsobom, je ústavne akceptovateľný. Takáto interpretácia nie je v rozpore s účelom a zmyslom úpravy trvalého pobytu na neobmedzený čas podľa zákona o pobyte cudzincov.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať, že skutočnosti zistené vo veci sťažovateľa v správnom konaní (uzavretie účelového manželstva) boli dôvodom na začatie konania o zrušenie trvalého pobytu udeleného sťažovateľovi na neobmedzený čas, ktoré však bolo zastavené, pretože trvalý pobyt sťažovateľa zanikol jeho administratívnym vyhostením. Podľa § 50 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov policajný útvar zruší cudzincovi trvalý pobyt (udelený na neobmedzený čas nevynímajúc, pozn.), ak zistí skutočnosti, ktoré sú dôvodom na zamietnutie žiadosti o udelenie trvalého pobytu [písm. a)], a aj vtedy, ak manželia nevedú spoločný rodinný život, ak ide o trvalý pobyt podľa § 43 ods. 1 písm. a) [písm. d)]. Podľa § 48 ods. 2 písm. d) zákona o pobyte cudzincov policajný útvar zamietne žiadosť o udelenie trvalého pobytu, ak štátny príslušník tretej krajiny uzavrel účelové manželstvo. Sťažovateľ získal povolenie na trvalý pobyt a neskôr povolenie na trvalý pobyt na neobmedzený čas na základe toho, že uzavrel manželstvo z občiankou Slovenskej republiky. Argumentácia sťažovateľa o nároku na vyššiu mieru ochrany cudzinca s trvalým pobytom na neobmedzený čas bez ohľadu na spôsob získania tohto pobytu teda nemá oporu v zákone o pobyte cudzincov.

Najvyšší súd podľa názoru ústavného súdu ústavne súladným spôsobom posúdil aj podmienky administratívneho vyhostenia sťažovateľa, keď aplikoval právnu úpravu dôvodov administratívneho vyhostenia, ktoré sa vzťahujú podľa § 82 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov na každého štátneho príslušníka tretej krajiny, pričom prihliadol aj na skutočnosť, že sťažovateľ opakovane porušil právne predpisy Slovenskej republiky s cieľom získať z takého konania prospech, čo posúdil ako kvalifikované porušenie

verejného poriadku, a teda ako konanie, ktoré bolo možné posúdiť aj ako vážne ohrozenie verejného poriadku a bezpečnosti štátu.

Na účely posúdenia opodstatnenosti druhej námietky sťažovateľa si ústavný súd vyžiadal spis správneho orgánu prvého stupňa (oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Trenčín č. PPZ-HCP-BB8-AV-19/2012), správneho orgánu druhého stupňa (Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Banská Bystrica č. PPZ-HCP-BB-SK-62/2012) a spis krajského súdu vedený pod sp. zn. 1 Scud 3/2012. Ústavný súd zistil, že v označených spisoch sa nachádza rodný list maloletého Z. (ďalej len „maloletý“), narodeného..., ktorý si vyžiadal v konaní správny orgán druhého stupňa. V rodnom liste nie je uvedený otec maloletého. Iný rodný list maloletého sa v spisoch nenachádza a sťažovateľ ho nepriložil ani k sťažnosti ústavnému súdu.

V žalobe z 28. mája 2012 sťažovateľ uviedol: *„Žalobca je otcom dieťaťa Z. narodeného na Slovensku..., ktorého matkou je S., nar... K overeniu pravdivosti tohto tvrdenia si žalovaný zadovážil rodný list dieťaťa v ktorom však pochopiteľne nie je uvedený otec dieťaťa. Z výsluchu matky dieťaťa by však bolo možné jednoznačne potvrdiť túto skutočnosť, avšak tento žalovaný nepovažoval za potrebné uskutočniť.“*

Z citovaného vyplýva opak toho, čo tvrdí sťažovateľ v sťažnosti ústavnému súdu, v ktorej uviedol, že správny orgán predložil rodný list maloletého preukazujúci jeho otcovstvo. Taký rodný list nepredložil ani na pojednávaní krajského súdu 12. septembra 2012 a ani v odvolaní proti rozsudku krajského súdu nenamietal, že krajský súd vychádzal z nekompletných spisov správneho orgánu. V odvolaní proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ uviedol: *„Táto skutočnosť vyplývala už v čase rozhodovania súdu z rodného listu dieťaťa v ktorom je žalobca uvedený ako otec dieťaťa.“* Rodný list preukazujúci jeho otcovstvo však spolu s odvolaním nepredložil.

Podľa § 250i ods. 1 OSP pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

V správnom súdnictve súd zásadne nevykonáva dokazovanie s výnimkou upravenou v § 250i ods. 2 OSP, ktorá sa na vec sťažovateľa nevzťahuje. Správny orgán druhého stupňa si zadovážil rodný list maloletého, z ktorého však otcovstvo sťažovateľa nevyplýva. Sťažovateľ nepredložil iný rodný list ani v súdnom konaní. Ústavný súd preto považuje aj druhú námietku sťažovateľa za zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nie je arbitrárny, obsahuje dostatok dôvodov pre potvrdzujúci výrok, nie je teda zjavne neodôvodnený a je tak ústavne udržateľný.

Na základe uvedeného ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. mája 2014